

**Zarządzenie nr 54.**  
**Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych**  
**z dnia 8 października 2019 r.**

**w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących korzystania z dróg leśnych,  
a także ich oznakowania i udostępniania dla ruchu pojazdami silnikowymi,  
zaprzęgowymi i motorowerami**

(znak sprawy: ZI.771.1.2018.2019)

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach<sup>1</sup>, zwanej dalej „ustawą o lasach”, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe<sup>2</sup>, w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wynikającego z jego obowiązku, określonego w art. 33 ust. 3 pkt. 3 ustawy o lasach<sup>3</sup>, mając na względzie, że:

- 1) stosownie do przepisu art. 29 ust. 1 i 2 ustawy o lasach<sup>4</sup> ruch na drogach leśnych dozwolony jest tylko wtedy, gdy są one oznakowane;
- 2) stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 2a ustawy o lasach<sup>5</sup> nadleśniczy bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa, pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych;
- 3) stosownie do art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o drogach publicznych<sup>6</sup> oznakowanie dróg wewnętrznych oraz zarządzanie nimi należy do zarządcy terenu;

---

<sup>1</sup> Tekst jednolity ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach został ogłoszony w Dz. U. z 2018 r. poz. 2129; art. 33 ust. 1. ustawy o lasach stanowi, że Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, dokonując tego przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

<sup>2</sup> Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18. maja 1994 r. § 6 Statutu Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę (o lasach) oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

<sup>3</sup> Art. 33 ust. 3 pkt. 3 ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa; art. 33 ust. 3 pkt. 8 ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

<sup>4</sup> Art. 29 ust. 1 ustawy o lasach stanowi, że ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Nie dotyczy to inwalidów poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb; art. 29 ust. 2 stanowi, że postój pojazdów, o których mowa w ust. 1, na drogach leśnych jest dozwolony wyłącznie w miejscach oznakowanych.

<sup>5</sup> Art. 35 ust. 1 pkt 2a ustawy o lasach stanowi, że nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu. W szczególności nadleśniczy: bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa, pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych.

<sup>6</sup> Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 2068 z późn. zmian.) stanowi, że drogi, drogi rowerowe, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg są drogami wewnętrznymi; art. 8 ust. 2 stanowi, że budowa, przebudowa, remont, utrzymanie, ochrona i oznakowanie dróg wewnętrznych oraz zarządzanie nimi należy do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana droga, a w przypadku jego braku - do właściciela tego terenu.



- 4) *stosownie do art. 10 ust. 7 i 10a Prawa o ruchu drogowym<sup>7</sup> zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych oraz oznakowanie drogi wewnętrznej, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami;*
- 5) *stosownie do art. 84 i 85a Kodeksu wykroczeń<sup>8</sup>, określających odpowiedzialność za brak lub niewłaściwy oznakowania dróg wewnętrznych, karze grzywny podlega podmiot zarządzający tymi drogami;*

## **zarządza się, co następuje**

### § 1

Opracowanie niniejsze ma charakter informacyjno – interpretacyjny, według aktualnego stanu prawnego i nie zwalnia od śledzenia obowiązującego prawa i jego stosowania oraz uwzględnienia lokalnych uwarunkowań.

## **Rozdział I Zasady korzystania z dróg leśnych**

### § 2

Stosownie do przepisów art. 29 ust. 3 ustawy o lasach<sup>9</sup> na drogi leśne dopuszcza się wjazd pojazdów z osobami uprawnionymi do poruszania się po drogach leśnych.

---

<sup>7</sup> Art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1990) stanowi, że zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami; art. 10 ust. 10a stanowi, że podmioty zarządzające drogami, o których mowa w ust. 7, ustalając organizację ruchu na tych drogach stosują znaki i sygnały drogowe oraz zasady ich umieszczania wynikające z ustawy i jej przepisów wykonawczych. Koszt oznakowania drogi wewnętrznej ponosi podmiot zarządzający drogą.

<sup>8</sup> Art. 84 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 618 z późn. zmian.) stanowi, że kto wbrew obowiązkowi nie oznacza w sposób odpowiadający wymaganiom i łatwo dostrzegalny, zarówno w dzień, jak i w porze nocnej, jakiegokolwiek przeszkody w ruchu drogowym, urządzenia lub przedmioty znajdujących się na drodze lub też miejsca prowadzonych robót, jeżeli to może zagrozić bezpieczeństwu ruchu albo utrudnić ruch na drodze, podlega karze aresztu albo grzywny; art. 85a stanowi, że w § 1. Kto narusza przepisy dotyczące sposobu znakowania dróg wewnętrznych, podlega karze grzywny; w § 2. Tej samej karze za czyn określony w § 1 podlega ten, kto zlecił wadliwe dokonanie tej czynności.

<sup>9</sup> Art. 29 ust. 3 ustawy o lasach stanowi, że przepisy ust. 1 oraz art. 26 ust. 2 i 3, a także art. 28, nie dotyczą wykonujących czynności służbowe lub gospodarcze: 1) pracowników nadleśnictw; 2) osób nadzorujących gospodarkę leśną oraz kontrolujących jednostki organizacyjne Lasów Państwowych; 3) osób zwalczających pożary oraz ratujących życie lub zdrowie ludzkie; 4) funkcjonariuszy Straży Granicznej chroniących granicę państwową oraz funkcjonariuszy innych organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny; 5) osób wykonujących czynności z zakresu gospodarki łowieckiej oraz właścicieli pasiek zlokalizowanych na obszarach leśnych; 6) właścicieli lasów we własnych lasach;



### § 3

1. Zasady korzystania z dróg leśnych określa regulamin, który nadleśniczy wprowadza odrębnym zarządzeniem.
2. Regulamin korzystania z dróg leśnych należy udostępnić na stronie internetowej nadleśnictwa, w zakładce „Informacje”, w BIP w zakładce „Zarządzenia i decyzje” oraz na tablicy ogłoszeń nadleśnictwa.
3. Ramowa treść regulaminu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

### § 4

1. Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o lasach, ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Treść art. 29 ust.1 ustawy o lasach nie zobowiązuje do oznakowania dróg leśnych, nieudostępniionych do ruchu publicznego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 170 poz.1393 z późn. zmian.).
2. Oznakowanie dróg leśnych, które nie są udostępniane do ruchu publicznego powinno być ograniczone do miejsc, w których kierujący pojazdem może mieć wątpliwości dotyczące statusu drogi, z której korzysta, w szczególności dotyczących:
  - a. położenia drogi leśnej w ciągu drogi publicznej;
  - b. łączenia i przecinania się dróg leśnych z drogami innych własności o równorzędnej konstrukcji nawierzchni;
  - c. zorganizowania miejsc postojowych i parkingów na terenie leśnym w bezpośrednim sąsiedztwie drogi publicznej;
  - d. oznakowania drogi publicznej znakami pionowymi lub poziomymi sugerującymi możliwość zjazdu z drogi publicznej na drogę leśną;
  - e. dróg leśnych obciążonych ograniczonym prawem rzeczowym (w szczególności użytkowaniem i służebnością drogową), najmem lub dzierżawą, nieudostępniionych do ruchu publicznego.
3. Drogi leśne, o których mowa w ust. 2 oznacza się tablicami informacyjnymi zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

---

7) osób użytkujących grunty rolne położone wśród lasów; 8) pracowników leśnych jednostek naukowych, instytutów badawczych i doświadczalnych, w związku z wykonywaniem badań naukowych i doświadczeń z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody; 9) wojewódzkich konserwatorów przyrody oraz pracowników Służb Parków Krajobrazowych; 10) osób sporządzających plany urządzenia lasu, uproszczone plany urządzenia lasu lub inwentaryzację stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 3.

4. Przy umieszczaniu tablic informacyjnych o których mowa w ust. 3, zapisy załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220 poz. 2181 z późn. zmian.) zawarte w pkt. 1.5.3, dotyczące odległości znaków od jezdni oraz wysokości ich umieszczenia, stosuje się odpowiednio.
5. W uzasadnionych przypadkach, poza oznakowaniem, o którym mowa w ust. 3, dopuszcza się stosowanie znaków drogowych, wówczas zapisy § 8 ust. 5 niniejszego zarządzenia stosuje się odpowiednio.
6. Na drogach leśnych nieudostępnionych do ruchu publicznego nie zezwala się na ustawianie autonomicznego znaku drogowego B-1.

## **Rozdział II**

### **Zasady udostępniania dróg leśnych i ich oznakowania**

#### **§ 5**

1. Niniejszy rozdział ma na celu ujednoczenie zasad udostępniania oraz sposobu oznakowania dróg leśnych udostępnianych do ruchu publicznego.
2. Udostępnianie dróg leśnych do ruchu publicznego powinno następować w przypadkach uzasadnionych, podyktowanych warunkami lokalnymi oraz potrzebami społecznymi.
3. Drogi leśne udostępnione do ruchu publicznego należy ująć w docelowej sieci drogowej nadleśnictwa.

#### **§ 6**

1. Udostępnienie drogi leśnej do ruchu publicznego następuje każdorazowo zarządzeniem nadleśniczego.
2. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1., powinno zawierać następujące elementy:
  - a. wykaz udostępnionych dróg leśnych wraz z opisem ich przebiegu;
  - b. mapę lub szkic poglądowy z przebiegiem udostępnionych dróg leśnych;
  - c. projekt organizacji ruchu<sup>10</sup>, odrębnie dla każdej z udostępnionych dróg leśnych;
  - d. uregulowania dotyczące czasowego wyłączenia z udostępnienia drogi leśnej;

---

<sup>10</sup> § 1 ust. 2 pkt 2) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 784) stanowi, że ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: (...) projekcie organizacji ruchu – rozumie się przez to dokumentację sporządzoną w celu zatwierdzenia stałej, zmiennej albo czasowej organizacji ruchu przez właściwy organ zarządzający ruchem albo właściwy podmiot zarządzający drogą wewnętrzną.



- e. ewentualne uregulowania dotyczące porozumień z podmiotami zewnętrznymi w zakresie utrzymania przez te podmioty udostępnionych dróg leśnych;
  - f. wykaz osób i instytucji, które otrzymują do wiadomości informacje, o których mowa w ppkt a i b.
3. Wzór zarządzenia nadleśniczego stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
  4. Należy mieć na uwadze, że stosownie do art. 10 ust. 2 pkt 5) Prawa o ruchu drogowym<sup>11</sup>, wojewoda sprawuje nadzór nad zarządzaniem ruchem. Projekt organizacji ruchu na drodze leśnej, udostępnionej do ruchu publicznego nie wymaga zatwierdzenia przez wojewodę. Organ ten może zweryfikować projekt organizacji ruchu, na wniosek zainteresowanego<sup>12</sup>.

## § 7

1. Stosownie do treści art. 29 ust. 1 ustawy o lasach drogi leśne udostępniane do ruchu publicznego należy oznakować drogowskazem.
2. Przez oznakowanie drogowskazem rozumie się zastosowanie oznakowania zgodnego z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach<sup>13</sup> albo tablic kierunkowych, o których mowa w rozdziale 7.5. Księgi identyfikacji wizualnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe<sup>14</sup>.
3. Lokalizacja tablic kierunkowych, o których mowa w ust. 2 w pasie drogi publicznej wymaga uzgodnienia z zarządcą tej drogi.
4. Poza drogowskazem, o którym mowa w ust. 2 droga leśna udostępniona do ruchu publicznego powinna być oznakowana tablicą informacyjną, zlokalizowaną na gruncie w zarządzie Lasów Państwowych.
5. Wzór tablicy informacyjnej, o której mowa w ust. 4 stanowi załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia.

---

<sup>11</sup> Art. 10 ust. 2 pkt 5) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1990) stanowi, że wojewoda sprawuje nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach: (...) wewnętrznych położonych w strefach ruchu lub strefach zamieszkania.

<sup>12</sup> § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 784) stanowi, że w przypadku drogi wewnętrznej objętej strefą zamieszkania albo strefą ruchu organ sprawujący nadzór nad zarządzaniem ruchem podejmuje, na podstawie wniosku zainteresowanego podmiotu złożonego do tego organu, działania w zakresie określonym w ust. 2 pkt 1.

<sup>13</sup> Rozdział 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220 poz. 2181 z późn. zmian.)

<sup>14</sup> Zarządzenie nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 71 z dnia 19 października 2015 r. w części dotyczącej Księgi Identyfikacji Wizualnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.



6. Przy umieszczaniu tablic informacyjnych o których mowa w ust. 3, zapisy załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220 poz. 2181 z późn. zmian.) zawarte w pkt. 1.5.3, dotyczące odległości znaków od jezdni oraz wysokości ich umieszczenia, stosuje się odpowiednio.

## § 8

1. W przypadku udostępnienia drogi leśnej do ruchu publicznego mają zastosowanie przepisy Prawa o ruchu drogowym oraz oznakowanie drogi leśnej zgodnie z rozporządzeniem Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych<sup>15</sup>.
2. W przypadku udostępnienia drogi leśnej do ruchu publicznego należy zastosować znaki D-52 łącznie z B-33 i D-53.
3. W uzasadnionych przypadkach w strefie ruchu na drodze leśnej, poza znakami, o których mowa w ust. 2 można stosować inne znaki drogowe, ze szczególnym uwzględnieniem połączeń z drogami publicznymi.
4. Sposób oznakowania drogi leśnej udostępnionej do ruchu publicznego jako strefa ruchu, znajduje się w załączniku nr 5 do niniejszego zarządzenia.
5. Poza uzasadnionymi przypadkami na drogach leśnych w strefie ruchu zaleca się stosować znaki z grupy mini<sup>16</sup>, zgodnie z warunkami technicznymi wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

## § 9

Udostępnienie drogi leśnej do ruchu publicznego w przypadku skrzyżowania z drogą (-ami) nieudostępnianą(-ymi), w szczególności o podobnej nawierzchni, może wymagać oznakowania dróg, o którym mowa w § 4 ust. 3 niniejszego zarządzenia oraz ewentualnego zastosowania tablicy kierunkowej, o której mowa w § 7 ust. 2 dla drogi udostępnianej.

---

<sup>15</sup> Znaki i ich symbole, o których mowa w niniejszym zarządzeniu są tożsame ze znakami opisanymi w § 2 ust. 8 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 170 poz.1393 z późn. zmian.)

<sup>16</sup> Załącznik nr 1 część 5 „Znaki informacyjne” punkt 5.2.56 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220 poz. 2181 z późn. zmian.) stanowi, że w strefie ruchu stosuje się znaki takie jak na drogach wewnętrznych, t.j. z grupy małych lub mini.



## § 10

1. Na drodze leśnej udostępnionej do ruchu publicznego, stosownie do art. 29 ust. 2 ustawy o lasach, postój pojazdów jest dozwolony wyłącznie w miejscach oznakowanych. Zaleca się w tych miejscach stosowanie znaku D-18.
2. Miejsce postoju pojazdów oraz parking leśny zdefiniowane są w *zarządzeniu nr 74 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 października 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Kategorii i definicji wybranych obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych i edukacyjnych zlokalizowanych na terenach zarządzanych przez j.o. Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”*.

## § 11

1. Zasady korzystania z dróg leśnych udostępnionych do ruchu publicznego określa regulamin, który nadleśniczy wprowadza odrębnym zarządzeniem.
2. Regulamin korzystania z udostępnionych dróg leśnych należy udostępnić na stronie internetowej nadleśnictwa, w zakładce „Informacje”, w BIP w zakładce „Zarządzenia i decyzje” oraz na tablicy ogłoszeń nadleśnictwa.
3. Ramowa treść regulaminu stanowi załącznik nr 6 do niniejszego zarządzenia.
4. Zamieszczenie adresu strony internetowej oraz kodu QR na tablicy informacyjnej, opisanej w § 7 ust. 5 niniejszego zarządzenia, jest równoznaczne ze złożeniem oświadczenia woli zarządcy drogi, o którym mowa w art. 60 i 61 Kodeksu cywilnego<sup>17</sup>.

## § 12

1. Dopuszczalne jest czasowe wyłączenie z udostępnienia drogi leśnej.
2. Czasowe wyłączenie udostępnionej drogi leśnej na okres dłuższy niż 7 dni, powinno być wprowadzone przez nadleśniczego w formie decyzji, którą należy przekazać do wiadomości osobom i instytucjom wskazanym w § 6 ust. 2 pkt f.
3. W okresie czasowego wyłączenia z udostępnienia drogi leśnej na oznakowaniu, o którym mowa w § 7 ust. 2 albo § 8 ust 2 należy nanieść dwa krzyżujące się pasy barwy pomarańczowej lub zapewnić zastłonienie ww. tablic i znaków.
4. Czasowe wyłączenie z udostępnienia drogi leśnej nie może być dłuższe niż 1 rok.

---

<sup>17</sup> Art. 60 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Art. 61 stanowi, że w § 1. Oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej; w § 2. Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią.

### **Rozdział III Przepisy przejściowe**

#### **§ 13**

Do dnia 31 grudnia 2021 r. należy usunąć wszelkie oznakowania niezgodne z niniejszym zarządzeniem, z zastrzeżeniem § 14.

#### **§ 14**

1. Do dnia 30 czerwca 2020 r. należy usunąć wszelkie oznakowania z użyciem skrótu „ALP” oraz wyrażenia „Administracja Lasów Państwowych”
2. Do dnia 30 czerwca 2020 r. należy usunąć wszelkie opisy informujące o „drogach zakładowych”.
3. Do dnia 30 czerwca 2020 r. należy usunąć wszelkie opisy informujące o „drogach wewnętrznych”.

### **Rozdział IV Przepisy końcowe**

#### **§ 15**

W Księdze identyfikacji wizualnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wprowadza się następujące zmiany:

1. rozdział 7.7. otrzymuje nazwę *Oznakowanie dróg leśnych nieudostępnionych do ruchu publicznego*. Treść rozdziału stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia;
2. rozdział 7.8. otrzymuje nazwę *Oznakowanie dróg leśnych udostępnionych do ruchu publicznego*. Treść rozdziału stanowi załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia.

#### **§ 16**

Zapisy zarządzenia nie dotyczą dróg leśnych położonych na terenach poligonów i placów ćwiczeń, o których mowa w Porozumieniu Ministra Obrony Narodowej i Ministra Środowiska w sprawie warunków użytkowania lasów na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa z dnia 5 lipca 2013 r. (przekazanych w użytkowanie w rozumieniu art. 40 ust. 1 pkt 1) ustawy o lasach).



§ 17

W przypadku innego zarządcy drogi leśnej niż nadleśniczy, przepisy niniejszego zarządzenia stosuje się odpowiednio.

§ 18

Procedura postępowania mająca na celu wprowadzenie w życie postanowień niniejszego zarządzenia stanowi załącznik nr 7.

§ 19

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor Generalny  
Lasów Państwowych



DYREKTOR GENERALNY  
LASÓW PAŃSTWOWYCH

*[Signature]*  
dr inż. *[Signature]* Konieczny